

“Water conservation Initiatives of Solapur District (Maharashtra)”

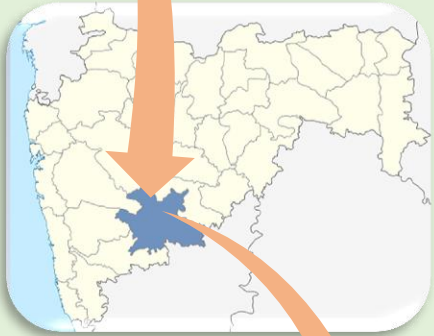
By

Milind Shambharkar, IAS
Collector & District Magistrate, Solapur

Solapur District at a Glance

Sr. No	Particulars	Description
1	Geographical Area	14.88 Lakh Ha
2	Gross cropped area	10.53 Lakh Ha
3	Cultivable Area	11.73 Lakh Ha
4	Average Rainfall	488 m.m (Agro climatic zone 6)
5	Kharif Area	2.34 Lakh Ha
6	Major Kharif Crops	Tur, Bajara, Maize, Greengram, Blackgram, Soyabean, Sunflower etc .
7	Rabi Area	5.68 Lakh Ha
8	Major Rabi Crops	Jawar, Wheat, Gram, Maize, Onion etc.
9	Area Under Sugarcane Average	1.53 Lakh Ha
10	Irrigated Area	2.71 Lakh Ha
11	Cropping Intensity	123
12	No. of Tahsils/ Blocks	11
13	No. of Villages	1144
14	Total Revenue Circles	110
15	No of farmers	6.38 lakh
16	Small & marginal farmers	4.50 lakh
17	Average land holding	1.89 ha.
18	Forest Cover	3.8 %

Background

- Solapur district falls under the scarcity agro-climatic zone -6 with rainfall of 488 mm, out of 11 blocks 10 are under drought prone area.
- Forest cover is only 3.8 % and complete dependency on returning monsoon.
- No. of water scarce villages were 400.
- It was envisaged to popularise water conservation measures with the help of NGOs, people's participation (PP) and Govt. agencies.

Objectives

- To ensure drinking water for all and to make Solapur district water scarcity free.
- In situ Soil & Water Conservation for increasing irrigated land area.
- Ground water recharge by storing & reducing runoff water.
- Recycle and Reuse of wastewater (sewage) from rural area (Soak Pits)
- Reduce vector and water born diseases using Scientific water management.
- Crop diversification and upgradation of agriculture income of the farmers.
- Enhance living standard of people especially in rural area.
- To make water conservation a peoples movement.

Convergence of Role Players

Major Role-players	Project / Actions	Outcomes
<ul style="list-style-type: none"> • Village leadership through PRIs • Gram Sabhas • All sections of Villagers 	<ul style="list-style-type: none"> • Community Participation • Shramdaan • Transect Walk (Shivar Pheri) • Campaigns • Project implementation • Village Activity Plan 	<ul style="list-style-type: none"> • Awareness generation • Behavioural Change • Tanker free villages • Water Management practices
<ul style="list-style-type: none"> • Government Schemes • District Administration • SDM as Nodal Officer 	<ul style="list-style-type: none"> • JAL YUKTA SHIVAR Scheme • Financial support • Convergence of various schemes- IWMP • Bringing different players on one platform 	<ul style="list-style-type: none"> • Major conservation efforts at grassroot level • Community Asset generation • CCT, Farm Ponds, River rejuvenation
<ul style="list-style-type: none"> • Non-Governmental Organisation (Paani and Naam Foundation) • CSR (Industry, Co-operative institutions) • Media 	<ul style="list-style-type: none"> • WATER CUP Competition • Training and skilling of personnel • Funding • Publicity & spread awareness 	<ul style="list-style-type: none"> • Creation of knowledge persons (Water hero's) • Voluntary participation • Encouragement

5 Point Approach

1

“Ridge to Valley Approach”

2

100 % Area treatment

3

Repair, Rejuvenation & Renovation (RRR) of old & traditional water harvesting structures (Rivers & Nallah)

4

Public Participation in desilting & deepening of water structures (Rivers & Nallah)

5

100% well recharge through public participation

Strategies

1. Completed water conservation works were geo tagged.
2. Community based participatory approach (*Shivar Feri, Gramsabha*)
3. Desiltation and Repairs of Percolation Tanks – PPP Model.
4. Soak pits - In situ recharge of sewage water.
5. Use of Treatment potential map
6. Water Budgeting Based Planning
7. Third Party Evaluation & Geo Tagging.
8. Competition through “WATER CUP”.
9. Social Audit
10. Wells Recharge through People Participation.

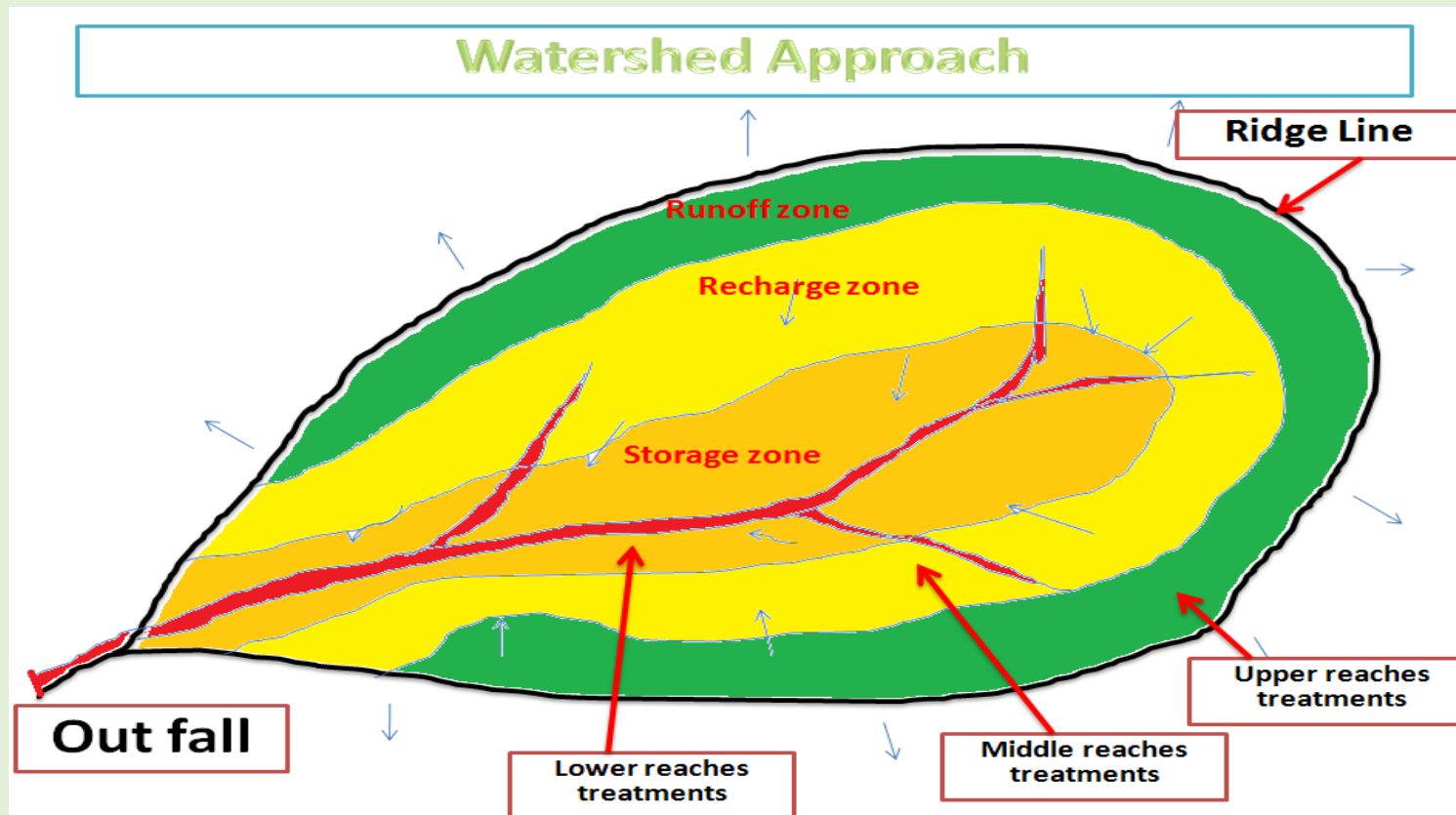

Three Point Strategies

1. Area Treatment

2. Drainage Line Treatment

3. Water Management & Crop Diversification

Community Participation

How achieved?

- Through village competition- Shramdan
- Gram Sabhas
- Roping local representatives
- Intense training and skilling – visit to successful villages
- Building a sustainable module of working
- Involving marginalised and those mainly affected (e.g., Women, marginal farmers, young

How different from other model Villages?

- Decentralized leadership
- Focus on PRIs
- Convergence of schemes
- Encouraged by neighbourhood villages
- Transect walk through trained village volunteers
- Evaluation by experts

Village – Wadala Block- North Solapur

People's Movement

Mahashramadan ,Village Ranmasale Tal.North Solapur

Participation by Govt. Official & Film Actors

Actor – Amir Khan & Kiran Rao

Actor – Girish Kulkarni

Actor – Jitendra Joshi

Pravin Pardesi, IAS

Participation of NAAM Foundation

Naam Foundation
@NaamFoundation

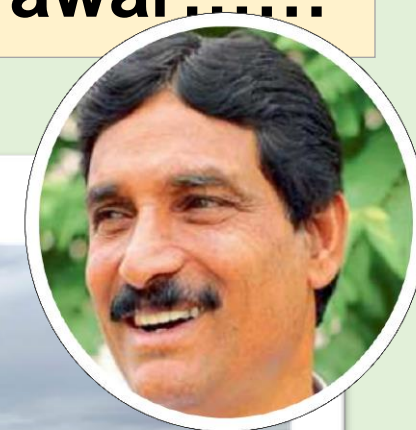
...

After successfully completing 9 kms rejuvenation work of Bend Odha, [@NaamFoundation](#) is now starting the next phase of the project. The completion of this project will solve water crisis issue of 13 Villages in Madha, Solapur. [#NaamFoundation](#) [#NanaPatekar](#) [#MakarandAnaspure](#)

7:34 pm · 16 Dec 2018 · Twitter Web Client

Work Evaluation - Padmashree Awardee Shri. Popatrao Pawar.....

Gramsabha in presence of Mr.Popatrao Pawar

**Visit to Compartment Bunding Work By Magsaysay Awardee Shri Rajendra Singh Rana
At Pandharewadi Tal - Mangalveda on 13/3/2016**

तार, ३१ मार्च २०१६

गुरुवार, ३१ मार्च २०१६

विशेष

ડૉ. અપ્પાસાહેબ પુજારી

ऐतिहासिक कृष्ण तलावाचे भाग्य उजळले

मं गळ्यादीं जो संतांची भुनी म्हणून ओळखल्या जात. सारांच्या एवं भागात वाचलेले ४२२, १ जी. सी. मी. जो जमीन खुलेपणे खंडात लक्ष वेधून घेता, विशेष पृष्ठांभागात केल्ली अशी जी अर्जून अनेक पुण्यांच्याला लागलेले हे निमाणे हे एन आहे. २५ वर्षांपूर्वी नोकरीतून-अनेक पुण्यांच्या वेळे वास्तव्यासाला आल्यानंतर अनेक विषयांवर लहानमहान लक्षा लीहीत असताना एक माही प्रकल्पित जायकाली, जी मंगळ्यादी हे गाव -पं. माला जिल्हा ओला अशा कोलपनाच्या प्रकरणाच्या पाण्याची ओला नसल्याचा ठिकाणी वाटले आहे. जी एलिहासिगाचा या सांस्कृतिकदृष्ट्या एक जपवाढाकाल घडता वाटते. पंतु. मंगवाच्या पवित्र भागात केल्ल्याच्या मंडळ असतारच्या कृष्ण तलावच्या अतिवाच्याच या विषयावर वाज्या पदतीने विचार करतार्या घराब वाच आहे.

कृष्ण तलाव म्हणजे मंगळवेढ्याची एक मोठी ऐतिहासिक टेव आहे. याचे एकूण क्षेत्रफळ १६ हेक्टर इतके असून त्यात सहा हेक्टर म्हणजे १८ एकर भागात प्रचंडशात पाणी साचण्याचा तलाव आहे. चारी बाजूंनी भक्कम वस्तूपाचे बांध आहेत. तलावाच्या पश्चिमेकडे ४-५ कि.मी. अंतरावरच पाणलोट क्षेत्रातील पावसाचे पाणी येण्यासाठी दोन सांधे आहेत. गडा वळण्याच्या निमित्ताने नवींदार दगडी पायऱ्या, मंदिराचे दगडी अवशेष, येवेल्याच्या अकाराचे

▶ लोकसहभागातू सतरा कोटी ६० लाखांचे काम

मंगलवेडा नगरपालिका मुख्याधिकारी आशीष लोकोटे धार्या अंदाजाप्रमाणे आज अखेर सुमारे दोन लाख ब्रॉम गाल्ज वा तालवार्तुन उपखर्च गेला आह, साधारणपणे आजधुवार्जुवार्तुन एक कि.मी. अंतरापासुन सँ १०-१५ कि.मी. अंतरापर्यंतको शेतकाँचीं स्मृधरुन हँ गाल्ज वाहुन नेला आह, समजा वा तालवार्तुन एकुणा दोन लाख ब्रॉम गाल्ज निचाला असेल व एकुा दुँलील गाल्ज ब्रॉम गाल्ज वसत असेल तँ एकुणा एक लाख ६० हजार दुँलील गाल्ज उपखर्च गेला, एका दुँलीलला समसरी एक कि.मी. लँ १०० प्रमाणे खर्च झाला असेल आगि समसरी १६ कि.मी. अंतर मुहीत तसतँ तँ एक लाख ६० हजार दुँलीलवा वाहुतकु खर्च रुपये १० कोटी होलात, तसचे अउरी दुँलील जेसरीवचे मरणावधुत रुपये १० वा प्रमाणे तँ एक कोटी सात लाख अउरी होलात, वा दोनौ खर्चावा दिशेण कता वा ककपक अधिकार्यानी सतरा कोटी सात लाख अडक्या रुकमेचे काम लोकाँवायुन बलस्वीपणे आह, हे सवँ आँडे पाहणीवार्ता अंदाजनाचरे आहल, चात बोडैजल कमी-जास्त होणवाची शक्यता आह.

तल्लायातील गाल्ल खाहून नेताना ट्रॅक्टर

शिवलिंग, अशा स्वरूपाच्या ज्या वस्तू सापडल्या, त्यावरून एके काळी ही एक भव्य वास्तू असली पाहिजे, परंतु, मंगळवेढा

शहराला नळवाहारे पिण्याच्या पाणीपुरवठ्याची सोय झाल्यानंतर या तलावाचा वापर जवळपास थांबल्याचेच दिसते. त्यामुळे

जेसीबीद्वारे कृष्ण तलावातील माल उपसत्ताना

▶ गाळाने परिसरातील शेतीही झाली सुपीक

કુળ તરણગીતોના ઘડઠ કરણ્ય કામ્ય છે સુધરેલ પારણ્ય, દરમિત અકુળગણે આગિ મણ્ટવે પૂળવે મોરણુ મિનાતીતોનાં જ્યુત્તમ
મિનારે તરણગીતો સર્વતો મોલ્ય કામ્ય આશે, આજ અણુજુ પૂજ્ય આગિ ઘડઠ તણવણુ જ્યુત્તમજીવન તરે નવ્યને પીતી દાકર મણુ
મિનારે તણવણુજ્યુત્તમજીવન આગિ યાચારી અંજલ કાળે વરડે, સમજા શોક-ચંદ્રની છે માણસ ઘડઠ જેવો તરણે અણવણુ દરણવણુ મણિયા
ઘડઠગુણુ જનિતકાં પસરે અસતીત તરે દણુદણુ કરણ્ય ઘડઠગુણુ ૧૦૦ દાકર મણુ નવ્યો આગિતો લગનવણુજ્યુત્તમજીવન આશે, તો અણુ પૂજ્ય જાડીને
પસરતી અસેલ તરે ૧૫૦ દાકર મણુ આગિતો લગનવણુજ્યુત્તમજીવન આશે, ઘડઠગુણુ જનિતકાં મણિયા ઘડઠગુણુ જનિતકાં મણિયા પૂણીયા જ્યુત્તમજીવન
પસરણુદણુ આજ કિતારી પડીને વાડતી આશે, તણવણુ આકારમણ મોટા અણવણુને સમણવણુને ૨૫૦ દાકરમણુજ્યુત્તમજીવન આશે તણવણુજ્યુત્તમજીવન
પૂજ્ય આશે આશે, આજુબુજુજ્યુત્તમજીવન ૩-૪ મિ.પૂજ્ય પાણીતીતો મિનારિયાં પાંચગણવણુને વણુર પૂજ્ય, મિનારે મણુને શહદતીતો મિનારિયાં વણુ
અણુકાં લગણુ લગણુ આશે, ત્યાં શોકગીતો શોરી પૂજ્ય, તણવણુકાં મણુ કરણ્યવણુજ્યુત્તમજીવન પાણ્યનાં કરણ વણુકાંવણુજ્યુત્તમજીવન અણિતકાં અસરણુ
મણુ નવતીનુ દેણવણુ મિનારે પાણીપૂજ્ય કરણ્ય વણુકાંવણુ કરણવણુ મણુપણવણુ પૂજ્ય વણુકાં તણવણુ આશે, આગિ મણુકાંવણુજ્યુત્તમજીવન મિનારે
પાણ્યને હાલ કાંતી દેણીત.

याच्या देखभालीकडेदेखील गेली ४०-४५ वर्षांपासून दुर्लक्ष झाले असंावे. १९७२ च्या दुष्काळात त्यातील काही प्रमाणात गाळ

कादल्याचे व काही ऐतिहासिक वस्तु व
वास्तु आदल्याचे ऐकीव माहिती आहे.
परंतु, या तलावाचे खऱ्या अर्थाने भाम्य

▶ लोकसहभागातून समाजाचेच भले

कृष्ण महाराजगिरि काल कादम्बरपात्रा कायासादी वृक्षेषु मोक्षदा प्रमाणाशीनी लोकांतेषु सरकायं सिद्धयते, मोक्षदा संख्येनी वंशसाशीनी जमयिषी, वेदातेने एतकेषु सोपे नवते, पर्वत, या अधिकाश्यानी ते कलान् सदाकलते, दुसरी गोष्ट अशी, की समाध्यात्राया विकासाला कायात केकळ शासनम् येसा ओभुत्तु स क्रिय गहिण्टे पाहिजे, विकासशीनी सर्व काये किंत्वा जयाबदारी शासनम्स उपवर्ली पाहिजे, अशी जी लोकांती घनोवृत्ती बनत बालनी आहे, त्यात बदल करून लोकां हि, रिगिने विकासाला कायात सध्यास घेतल्याने, कलपवदोष्टील कल स शकाशीनी काये अध्यात्रा काही दिवसांते वे कृष्ण महाराजगिरि कायाच्या निमित्ताने सध्या झाले. शासनसंस्थेच्या खांद्याला लावून लोकांनी काये केल्यास आपले तल मलं होईलच, शिवाय समाजाघातेची मलं होईल. याचे समाधानवदोष्टील वेगळेच आहे. हे या घटनेपासून लोकांना शिकविले गेले आणि मंगलकलपवदोष्टील तत्त्वज्ञापिठने हे शिकावले मिळाले.

पोलीस सोलारपूर जिल्ह्यात प्रभावीपणे
सर्वातच आहे, त्यातीलच एक प्रयोग म्हणू
जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी तुकाराम मुंदे
यांनी पुढाकार घेऊन पळतूक तळावत शेक
वर्षांपासून पाचवेली पाऊल काळापल्या
निर्णय बसला. न्यायल प्रांतिकाधिकारी प्रमोद
वाघाकरात, येथील प्रमोदिका येथील अधिकारी
आदिवासी लोक, तलासलंद प्रदीप सोलार
प्रदीपिका अधिकारी शेखर सोलार,
नगरपालिकाचे सर्व लोकप्रतिनिधी आणि
कामतीत पाहता सहकार्याचे काम तडी
लावण्यासाठी जायचक ते सर्व निवडले
कसे, आणि २४ फेब्रुवारी २०१६ रोजी
प्रदेशाच्या कामाची सुरुवात झाली.

कृष्ण तलावातील गाळ फार
दिवसांपासून उपसतला गेला नसल्याने तेथे

त्याची साठवणूक मोठ्या प्रमाणात होती. एवढ्या मोठ्या प्रमाणातील साठे उरलेल्या होती हितके सोबे नव्हती. गिळारासनासकून कोण्याचय प्रकारचा निषेध मिळवणारा नव्हता. अशा परिस्थितीत एवढे मोठे काय हाती घेणे खरेच विषयचुप्य फैलण्यासारखे होते. तेव्हा संघर्षात अधिका-यांची कायदाचा, धाडस आहे आत्मविरुद्ध बाळगण्यासारखा आहे. प्रारंभी दोन-तीन टुंकर होती. परंतु, बघता बघता टुंकर, पाकळी व जेव्हाची यांची संख्या वेगाने वाढली आणि दिवसाकांठी हजारो ब्रॉस गाळ लोक उलटून आपापल्या रमता पसरू लागले.

● : ୧୫ ୧୫ ୧୧ ୧୫ ୫ ୫ ୫

▶ बुजलेले पाण्याचे
स्रोत करा मोकळे

पाण्यधो प्रज्जु सोढिपण्यसात्ता
माहाराष्ट्रयाध्या मयिवाय पड्डावण
पावसत्ताया येननयेय अडविणे छी
आज काळाची गरज आहे हे सर्वज्ञत
माझ्या आहे. पावसाचे हे येननयेय
पाणी अडविण्याचे स्वप्न साकार
काण्यासात्ता माझ्या मागे आज तरी
केवळ दोनच हलकाची आवश्यक्ता आहे.
आणि ती म्हणजे एक, जैसीची
आणि दुसरे ट्यूबर. तेव्हा माहाराष्ट्रात
किंवा देगात जी आजगवेत छोटी,
मध्यम, मोठी धरणे बांधली आहेत
ती माझाने मकन मजनी होण्याच्या
सामर्थ्य आहेत. प्राच्यपते येतातल
काळ काढणे. तसेच लाडो लावत,
छोट्या-मोठ्या ओढ्या-नाल्यावर
कोट्यवधी संस्थेची बांधलेली बांधणे,
मागोजाची घडीत दाखाने बांधलेल्या
विहिरीतच वाचत आहेत. परंतु, आज हे
सर्व पाण्याचे खोत माझाने मकन मजने
आहेत. आज अस्तित्वात असलेले
परंतु, माझाने मारलेले किंवा काही
डिंकाणी पुरातन मारलेले लाडो
पाण्याचे खोत खोत करून हे स्वप्न
साकार करू शकतो. परंतु, येथे प्रखळ
राखीव इंधनासाठीची आवश्यक्ता आहे.
सिमेंट, छडी, वाळू, गोळांज
वापरून बांधता बांधण्याच्या निर्माण
पेडून कॉन्क्रीटचा जागवये, की
मनापासून पाणी अडविण्याचे निर्माण
पेडून मोठ्यासाहजे निरमाण दिलेले
पावसाचे येथे गोळा करण्याचे बांधे
गोभीवांजि विवत करून निर्माण
पेडण्याची कला आहे.

Visit of Dignitaries

Former Chief Minister of Maharashtra at the worksite

**Former State Minister, Soil & Water Conservation,
Govt. of Maharashtra at the site**

Works Executed.....

Area Treatment	Drainage Line Treatment	Rejuvenation of old Structures	Other
<ul style="list-style-type: none"> • Compartment bunding • Continuous Contour Trenches • Deep CCT, • Farm pond • Earthen Structures 	<ul style="list-style-type: none"> • Loose Boulder Structures • Construction of series of check dams • Gabion Structure • Earthen Check Dam 	<ul style="list-style-type: none"> • Rejuvenation of old check dams by Desiltation , deepening & widening of nala. • Repairs of K.T.Weir & Storage Tanks • Repair of Percolation Tanks • Repair, Restoration & Renovation of P.T./ M.I.Tank • Desiltation of Percolation tanks/ Village tanks/M.I. Tanks/ Check Dams/ Earthen check dams • Strengthening of drinking water resources 	<ul style="list-style-type: none"> • Soak Pit • Recharge of Dug wells • Drip & Sprinkler irrigation

Works Completed....

No.	Name of Works	Works Completed
1	Continuous Contour Trenches (CCT) in Ha	312 ha
2	Deep Continuous Contour Trenches (DCCT) in Ha	2393 ha
3	Compartment Bunding	182526 ha
4	Earthen Nala Bund (Nos)	589
5	Repairs Earthen Nala Bund (Nos)	84
6	Cement Nala Bund (Nos)	294
7	Repairing Cement Nala Bund (Nos)	56
8	Farm Ponds (Nos)	2349
9	Percolation tank (Nos)	14
10	Repairs Percolation tank (Nos)	701
11	K.T.Weir. Repair (Nos)	80
12	Village Tank Repairs (Nos)	61
13	Recharge Shaft (Nos)	707
14	K.T.Weir(New Barge)	19
15	Desilting - Public participation	6063
16	Loose Boulder	825
17	Earthen Structure	1738
18	Plantation	28
19	Soak Pit	146473
20	Vanrai Bandhara	266
21	Well Recharge	3632
22	Gabion structure	27
23	M.I.Tank Repairs	2

**Total No of
Works
Completed -
72025**

**Water Storage
Capacity Created
– 1,35,123 TCM**

Sources of Fund Utilized....

No	Name of Source	Amount in Rs.Cr.
1	IWMP	39.08
2	JSA & other	407.61
3	CM Relief Fund	9.13
4	DPC	135.09
5	CSR	3.70
6	Peoples Contribution	115.19
	Total	709.80

Rejuvenation of Water Conservation Structures

Sr. No	Work Name	Number	Effective storage capacity Created / Restored (TCM)
1.	Percolation tank repairs	685	3345
2.	K.T weir repair	78	3344
3.	Village tank repair	61	1220
4.	M.I tank repair	2	993
5.	New Percolation tank	14	1610
	Total	840	10512

125
YEARS OF

TATA TRUSTS

Stream Rejuvenation Work – Kasal Ganga (Village Katphal to Shelave)

- Fund – Tata Trust - Rs.6.09 Cr
- Blocks Covered - Sangola, Malsiras, Pandharpur
- No. of Villages Covered - 23 villages
- Total length of Stream rejuvenated – 42 Km

Work at Village Mahud Bk Tal- Sangola

Work at Village Katphal Tal- Sangola

Stream Rejuvenation Work – Bend Nala

- Fund – State Govt. + NAAM Foundation, and Precision Foundation
- Block Covered – Madha
- No. of Villages Covered - 13 villages
- Total length rejuvenated – 34 Km

Work at Village Dhavalas Tal- Madha

Water Conservation Structures

- Compartment Bunding - 182526 ha
- Water conservation - 82137 TCM

Before Rain

After Rain

Water Conservation Structures

- Deep CCT- 2393 ha
- Water conservation - 2393 TCM

Water Conservation Structures

- Nala deepening work- 1373 ha
- Water conservation - 18000 TCM

Village Vairag – Barshi

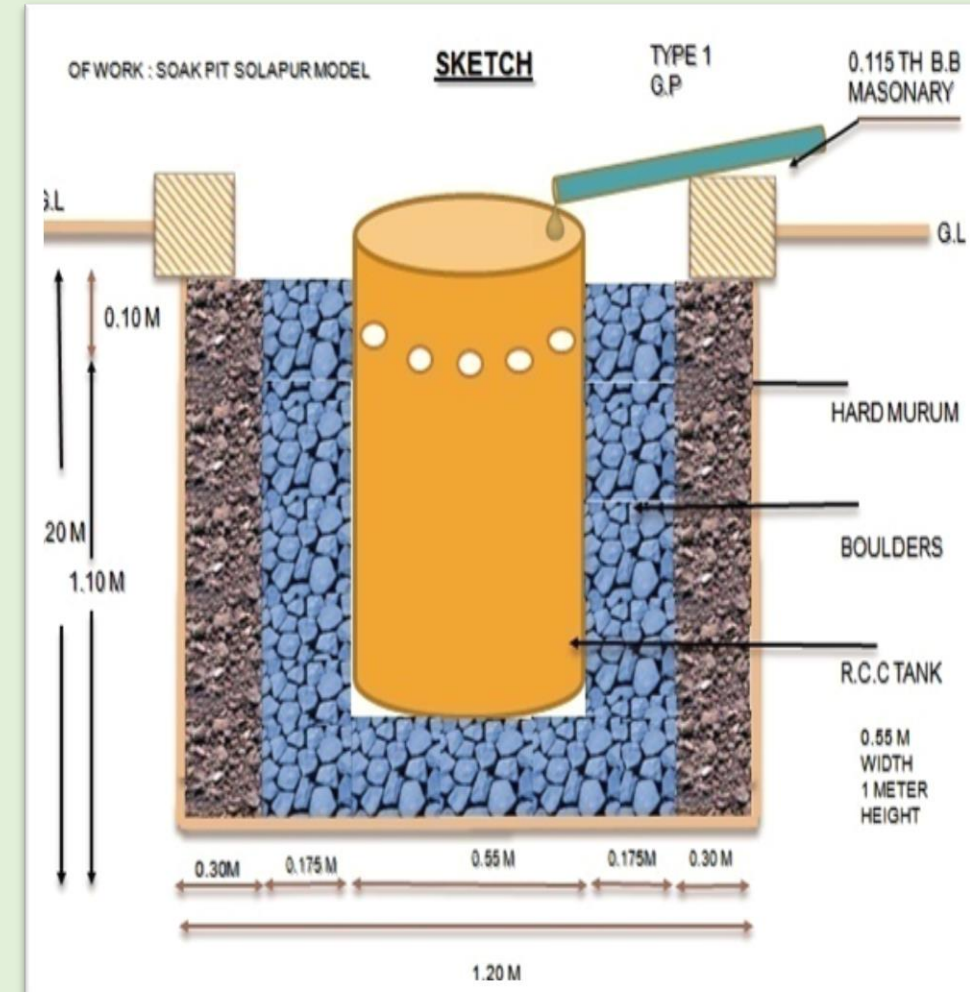

Village Malegaon – Barshi

Wastewater Reuse Campaign – Soak Pit

Soak Pit Model - Unique Solution to treat and reuse the sewage water in villages

Sr. No	Fund Source	Soak pit completed	Ground water recharge (TCM)
1	Government Fund	57896	4226
2	Public Participation in water cup (Shramdan)	88557	6464
Total		1,46,453	10,690

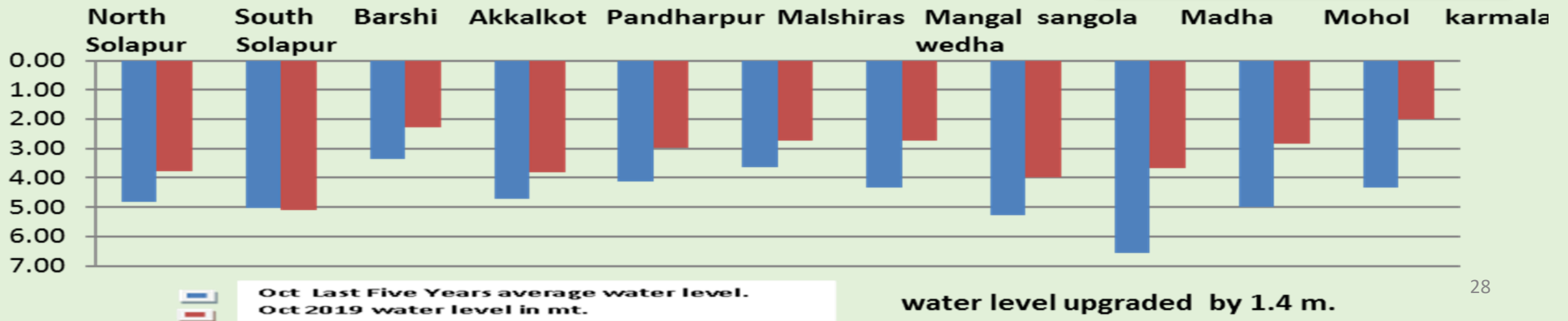
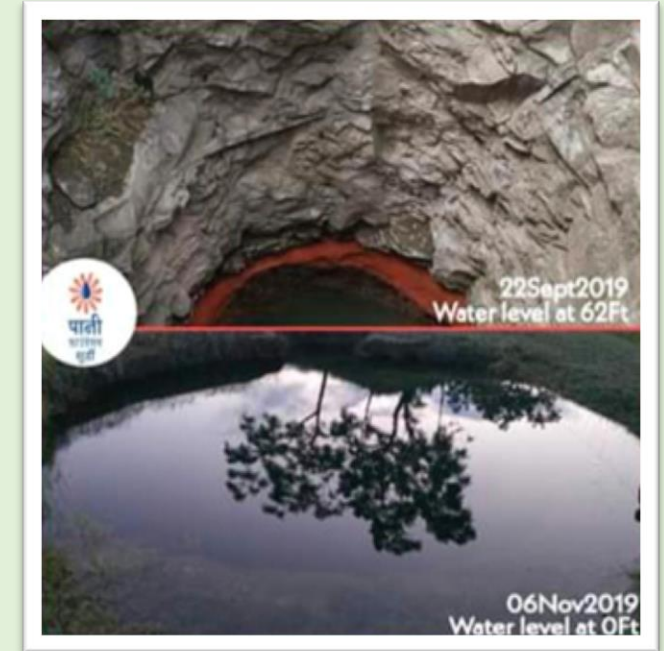
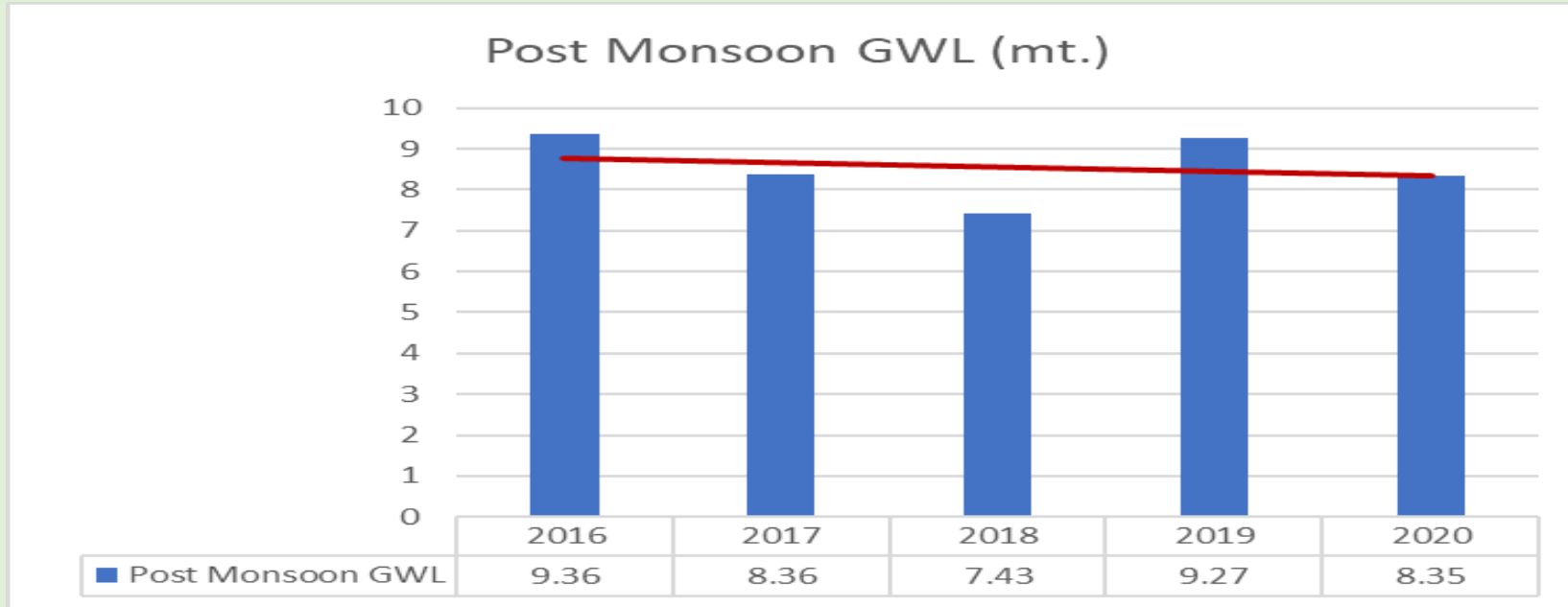

Outcomes

- **Increase in Ground Water level .**
- **Tanker fed to tanker free villages .**
- **Creation and Restoration of 1,35,123 TCM.**
- **Conversion of Barren land to fertile land – 2800 ha.**
- **Change in cropping pattern and diversification.**
- **Increase in Crop Productivity.**
- **Area under drip irrigation – 30790 ha (With Rs.93.86 Cr investment)**

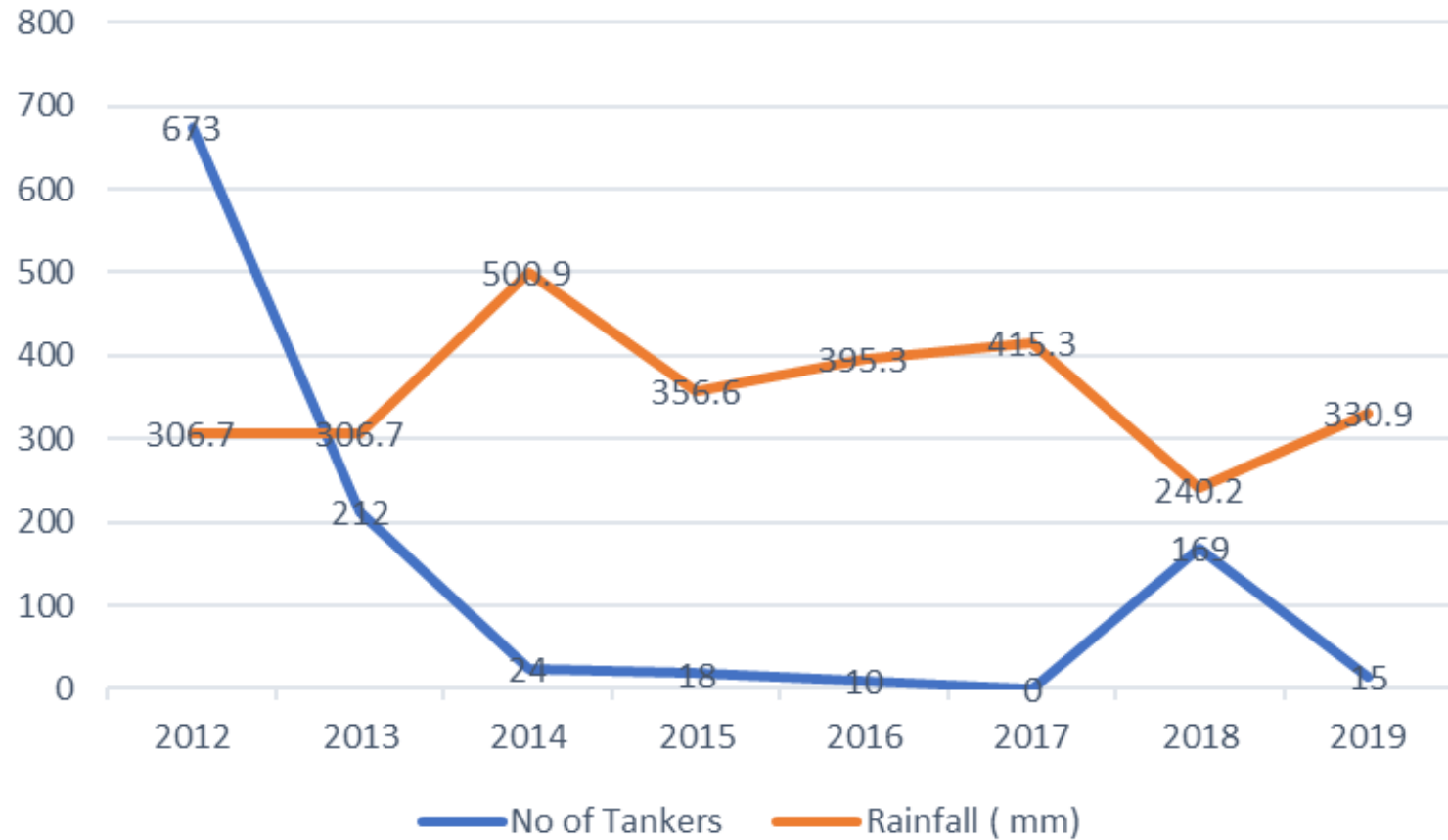
Outcome

1. Increase in Ground Water level

Outcome

2. Tanker fed to tanker free villages

Outcome

3. Increase and restored water harvesting capacity of structures by-1,35,123 TCM.

Compartment Bunding

Deepening and widening of Nallahs through Public participation

Before Rains

After Rains

Malegaon, Tal. Barshi

Vitthal Ganga Bend Odha (stream) rejuvenation Project

Fund – State Govt., NAM Foundation, Precision Foundation
Blocks Covered - 1 Blocks , 13 villages
Total length rejuvenated – 34 Km
From 2018 to 2020 - 16 Km

KasalGanga Stream Rejuvenation work through CSR of Tata Consultancy Services

Fund – Tata Trust - 6.09 Cr
Blocks Covered - 3 Blocks ,
23 villages -Total length rejuvenated – 42 Km

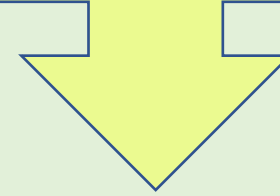
Outcome

4. Barren Land Converted to Fertile land – 2800 ha

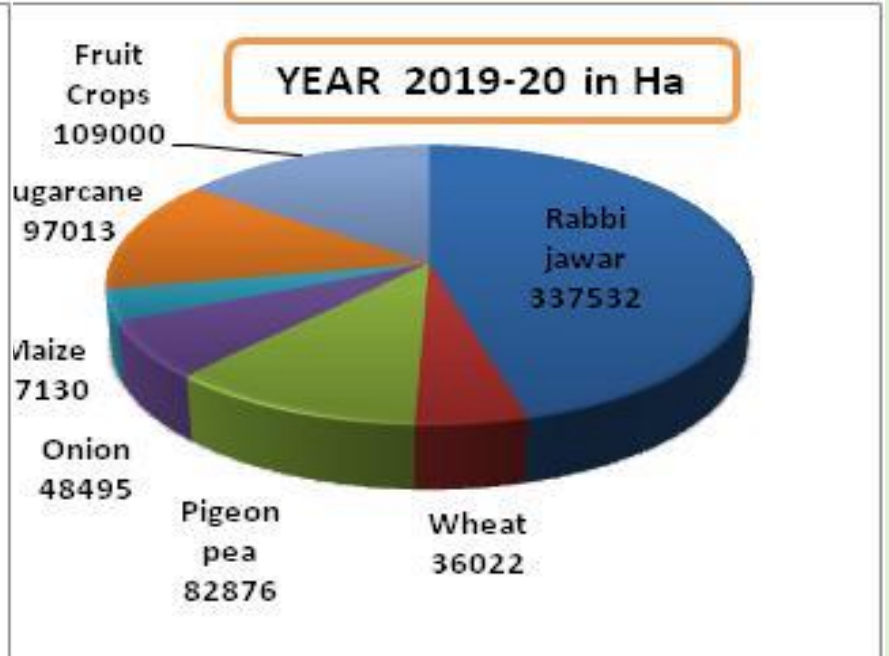
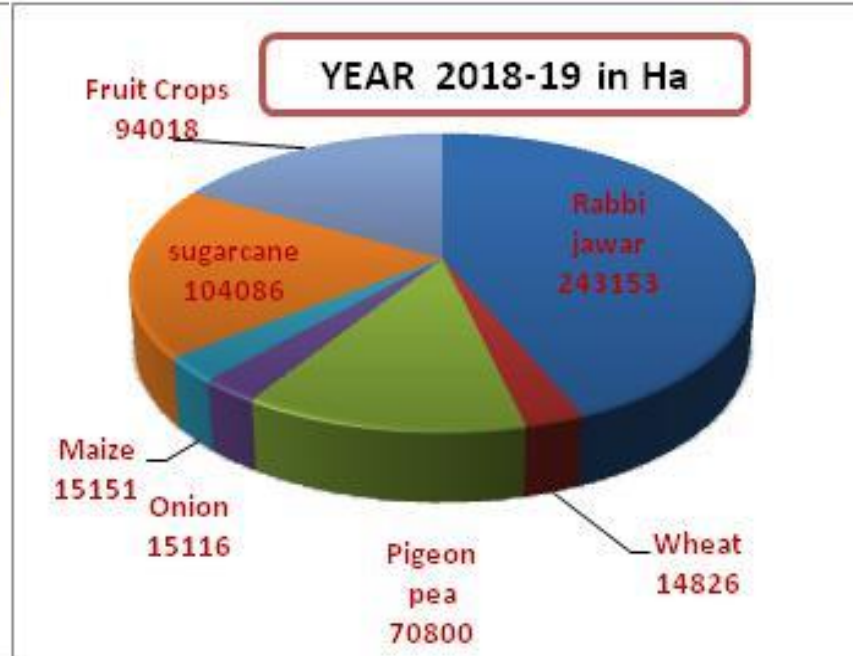
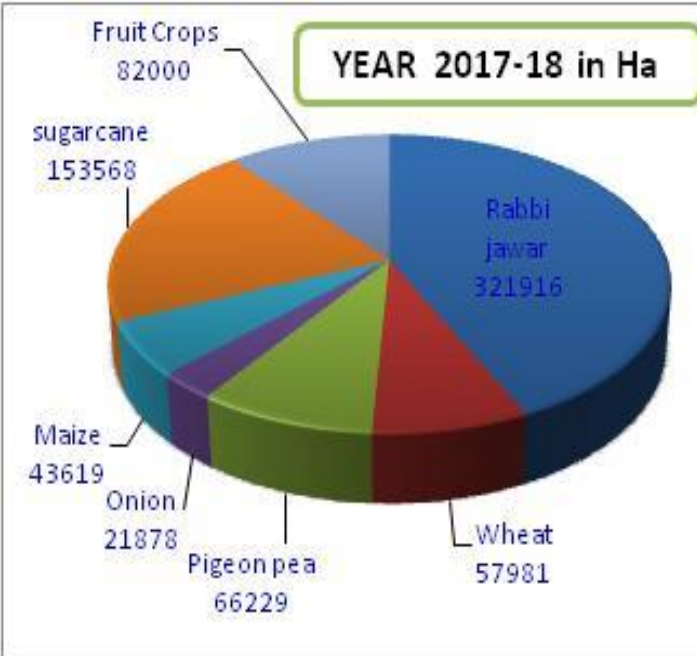
Krishna Tank, Managalvedha

Organic matter rich 42 lakh Cubic Meter removed from water bodies and spread on barren land and converted 2800 ha of fertile land which increase the productivity.

Outcome

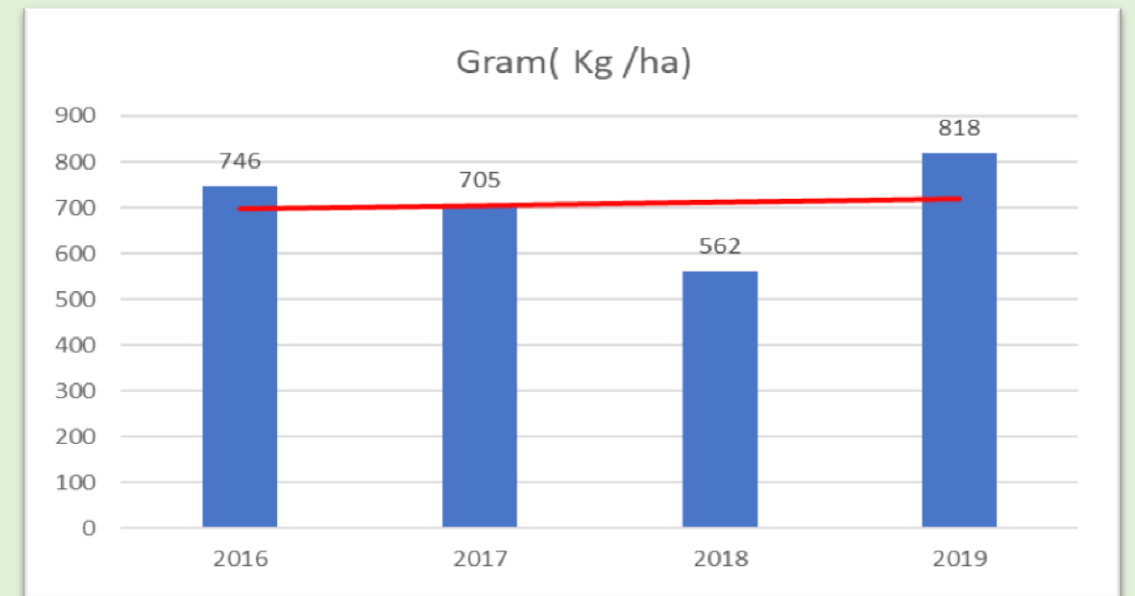
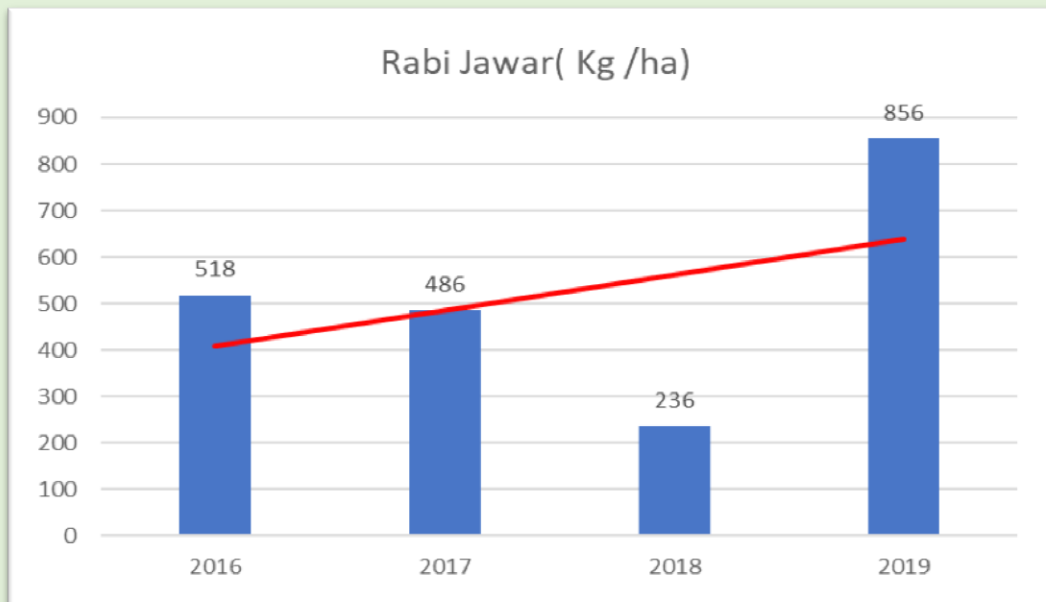
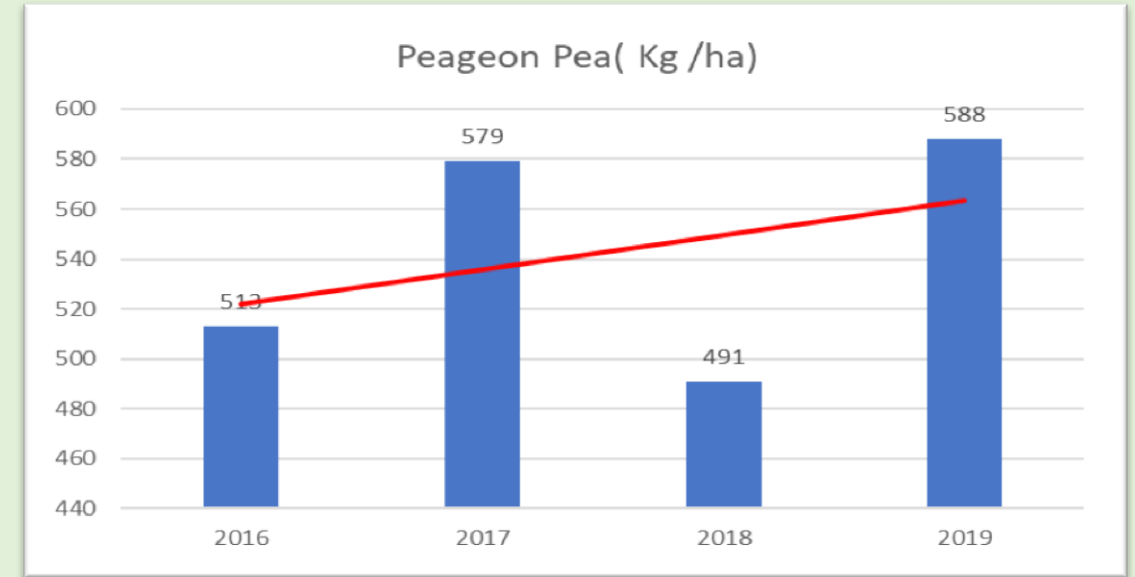
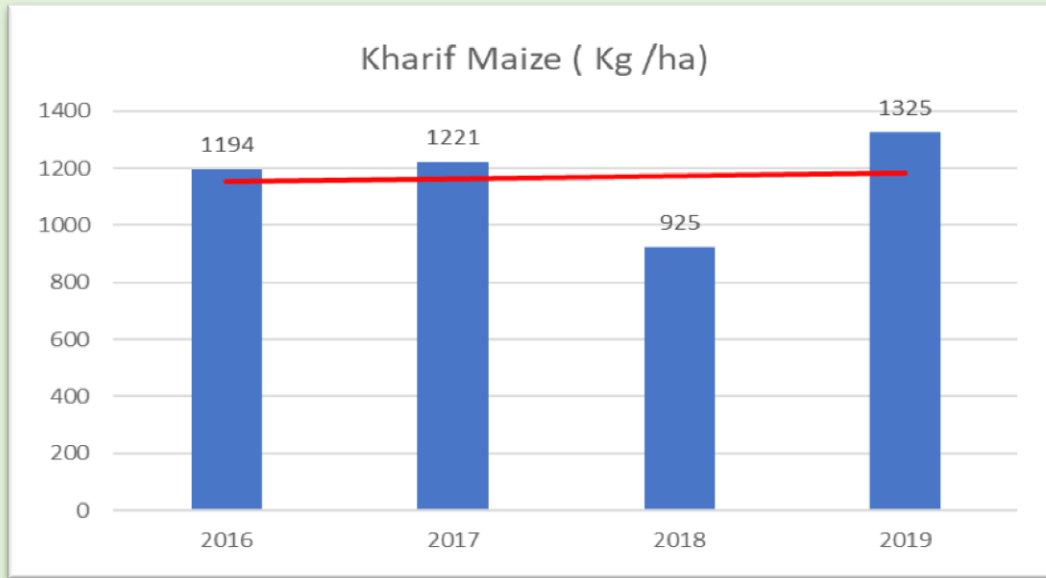
5. Change in area under Crops

Sr no	Crop Name	Year		
		2017-18	2018-19	2019-20
1	Fruits crop	82000	94018	109000
2	Maize	43619	15151	27130
3	Onion	21858	15116	48495
4	Pigeon pea	66229	70800	82876
5	Wheet	57991	14826	48122
6	Rabbi Jawar	321916	243153	344195 ³²

Outcome

6. Change in Crop Productivity

Outcome

7. Area under drip irrigation – 30790 ha (With Rs. 93.86 Cr investment)

Year	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Expenditure in Cr. (Subsidy)	7.89	16.44	26.33	15.47	27.69
Area in ha	2411	4896	8247	5228	10008

Story of Tavasi Village

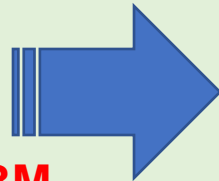
Soak Pit Model- Unique Solution to treat and reuse the sewage water in villages

Mrs. Sonali Yadav

Village Tavashi, Block Pandharpur

BEST SARPANCH P.M. AWARD IN SBM

at the hands of Hon. Prime Minister, India

“Satyamev Jayate Water Cup Competition”

Satyamev Jayate water cup is an annual competition organized by “**Paani Foundation**” in which villages competed for harvesting rainwater by Shramdan and for watershed management. In 2019-20, 421 villages participated from 6 blocks. **Surdi village** from **Barshi block** got **FIRST PRIZE** State Level Award of GoM and Satyamev Jayate Water Cup Competition in 2019 with cash prize of Rs. 1.50 Cr.

FIRST PRIZE

SURDI

BARSHI TALUKA, SOLAPUR DISTRICT

SATYAMEV JAYATE
WATER CUP 2019

An aerial photograph of a river flowing through a rural landscape. The river is the central focus, winding through the scene. On the left bank, there are large, rectangular agricultural fields, some of which are brown and appear to be fallow, while others are green. On the right bank, there are more green fields, some with visible crop patterns. A small dam or weir is visible in the middle of the river, creating a pool of water downstream. The background shows a vast expanse of green fields and some distant structures. The overall scene is a mix of natural and agricultural elements.

जल है।..... तो कल है।

Thank You !